

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ “ЦЕНТР НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ІНІЦІАТИВ”

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ “МОЛОДІЖНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЧИНАЮЧИХ ЛІДЕРІВ”

ЛЮДИНА, ПРАВО, ДЕРЖАВА: ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ВИМІРИ

ЗВІРНИК НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 ТРАВНЯ 2026 РОКУ

М. ВІННИЦЯ

УДК 34:316.6:342.7

л54 Людина, право, держава: правові та соціально-психологічні виміри: зб. матеріалів наук. практ. конф. (м. Вінниця, 15 травня. 2026 р.): Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив.», Вінниця: «ГО ЦНДІ» 2026.

Збірник містить наукові розробки науковців, представників практичних підрозділів Національної поліції та інших правоохоронних органів, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти, присвячені дослідженню теоретичних і прикладних аспектів розвитку взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів

Матеріали викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія матеріалів круглого столу безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Громадської організації «Центр Наукового-Дослідних Ініціатив» у розділі «Архів наукових заходів», сторінка «Збірники наукових заходів» <https://gocsri.com/index.php/index/uk/index>

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії

Зінченко Людмила Петрівна - засновник Громадської організації «*Центр Науково-Дослідних Ініціатив*»

Заступник голови редакційної колегії

Байцур Катерина Юріївна - співзасновник Громадської організації «*Центр Науково-Дослідних Ініціатив*»

Члени редакційної колегії:

Василенко Віктор Михайлович- перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Музичук Олександр Миколайович- проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор

Невядовський Владислав Олегович - учений секретар секретаріату Вченої ради, доктор юридичних наук, доцент

Іванцов Володимир Олександрович - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративної діяльності

Чишко Катерина Олександрівна - кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем наукового забезпечення правоохоронної діяльності та якості підготовки кадрів

Статівка Олена Олександрівна – завідувач кафедри мовної підготовки, кандидат педагогічних наук, доцент

Ляска Оксана Петрівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки

Шевченко Ігор Юрійович,

заступник декана факультету підготовки

фахівців для органів досудового ,розслідування національної поліції України

Дніпровського державного університету внутрішніх справ

підполковник поліції

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-6289-4077>

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СЛУЖБИ ОСВІТНЬОЇ БЕЗПЕКИ В СТРУКТУРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Сучасний стан розвитку українського суспільства вимагає посилення уваги до питань безпеки дітей та молоді в закладах освіти. Умови воєнного стану, поширення правопорушень серед неповнолітніх, випадки булінгу, насильства, втягнення дітей у протиправну діяльність, а також загрози інформаційного впливу створюють необхідність формування ефективної системи захисту освітнього середовища. Одним із важливих елементів такої системи стало створення Служби освітньої безпеки в структурі Національної поліції України. Її діяльність спрямована на забезпечення правопорядку в закладах освіти, профілактику правопорушень серед дітей, налагодження взаємодії між поліцією, педагогічними працівниками, батьками та учнями, а також формування безпечного освітнього простору.

Правову основу діяльності Служби освітньої безпеки становлять Конституція України, Закон України «Про Національну поліцію», Закон України «Про освіту», Закон України «Про повну загальну середню освіту», Закон України «Про охорону дитинства», Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», а також підзаконні нормативно-правові акти Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції України. Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію», одним із основних

завдань поліції є забезпечення публічної безпеки і порядку, охорона прав і свобод людини, а також протидія злочинності [1, с. 25]. Реалізація цих завдань у сфері освіти потребує спеціалізованого підходу, що стало підставою для впровадження Служби освітньої безпеки.

Служба освітньої безпеки є окремим напрямом діяльності поліції, який орієнтований на роботу безпосередньо в закладах освіти. Її основною метою є створення безпечного середовища для учасників освітнього процесу, попередження правопорушень та формування правової культури серед дітей та молоді. До основних правових завдань служби належать: профілактика правопорушень серед неповнолітніх, виявлення фактів булінгу та насильства, реагування на загрози безпеці в закладах освіти, проведення роз'яснювальної роботи, участь у правових заходах та забезпечення взаємодії з органами місцевого самоврядування і закладами освіти [2, с. 36]. Особливістю правового статусу працівників служби є поєднання правоохоронних функцій із превентивною та комунікативною діяльністю. Поліцейській освітньої безпеки не лише реагує на правопорушення, а й здійснює постійну профілактичну роботу, спрямовану на попередження негативних явищ [3, с. 70].

Разом із тим чинне законодавство ще не містить повного та чіткого визначення правового статусу Служби освітньої безпеки, що створює окремі труднощі у практичній діяльності. Потребують уточнення питання підпорядкування, компетенції, кадрового забезпечення та міжвідомчої взаємодії.

Організаційний механізм функціонування Служби освітньої безпеки включає систему управління, кадрове забезпечення, порядок взаємодії з іншими суб'єктами, матеріально-технічне забезпечення та форми реалізації повноважень.

Служба освітньої безпеки функціонує в межах структури підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України. Її працівники здійснюють діяльність безпосередньо в закладах загальної середньої освіти, що дозволяє забезпечити постійну присутність поліції в освітньому середовищі. Важливе

значення має кадровий аспект. Поліцейський освітньої безпеки повинен мати не лише професійні знання у сфері права, а й навички комунікації, психологічної взаємодії з дітьми, розуміння особливостей освітнього процесу та вміння працювати в умовах підвищеної соціальної відповідальності [4, с. 83].

Ефективність діяльності служби значною мірою залежить від належної взаємодії з адміністрацією закладів освіти, педагогічними працівниками, службами у справах дітей, центрами соціальних служб, органами місцевого самоврядування та батьками. Саме міжвідомча співпраця дозволяє своєчасно виявляти ризики та оперативно реагувати на проблемні ситуації. Особливої уваги потребує питання матеріально-технічного забезпечення. Для належного виконання службових обов'язків необхідно створити відповідні умови праці, забезпечити доступ до інформаційних ресурсів, засобів зв'язку, транспорту та безпечного перебування в навчальних закладах.

Практика функціонування Служби освітньої безпеки свідчить про позитивний вплив на стан дисципліни в закладах освіти, зниження рівня конфліктності та підвищення довіри до поліції. Разом із тим існують проблеми недостатнього нормативного врегулювання, нерівномірного кадрового забезпечення в регіонах та потреба у стабільному фінансуванні [5, с. 17].

Для підвищення ефективності діяльності служби доцільно вдосконалити нормативну базу, розробити єдині стандарти роботи поліцейських освітньої безпеки, посилити професійну підготовку кадрів та забезпечити системний контроль за результатами діяльності.

Отже Служба освітньої безпеки є важливим елементом системи забезпечення публічної безпеки та захисту прав дітей у сфері освіти. Її створення в структурі Національної поліції України стало відповіддю на сучасні виклики, пов'язані з необхідністю формування безпечного освітнього середовища та посилення профілактики правопорушень серед неповнолітніх.

Список використаних джерел:

1. Музичук О. М., Зінченко Д.А. Адміністративно-правові механізми інституційного становлення Служби освітньої безпеки Національної поліції в системі публічного адміністрування України. Сталий розвиток правоохоронної системи та публічної безпеки в умовах глобальних трансформацій: зб. матеріалів Кругл. столу / ГО «Центр наук.-дослід. ініціатив». Вінниця. «ГО ЦНДІ». 2026. С. 22-29.
2. Зінченко Д. А. Адміністративно-правові форми діяльності Служби освітньої безпеки Національної поліції. Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених, курсантів та студентів : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Нац. акад. правових наук України. Вінниця. ХНУВС. 2025. С. 34-37.
3. Зінченко Д. А. Напрями діяльності Служби освітньої безпеки Національної поліції. Сучасні виклики та загрози системі національної стійкості України. матеріали Круг. столу / ГО "Молодіжна Організація Починаючих Лідерів". Вінниця. ГО МОПЛ. 2025. С. 69-75.
4. Зінченко Д. А. Роль Служби освітньої безпеки Національної поліції України у формуванні безпечного та якісного освітнього середовища в умовах збройної агресії: адміністративно-правовий та практичний вимір. Безпечне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення в умовах воєнного і повоєнного часу : наук. ст., тези доп. та ін. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. / Тернопіл. обл. комунал. ін-т післядипл. пед. освіти. Тернопіль. ФОП Осадца Ю. В. 2026. С. 81-84.
5. Зінченко Д. А. Адміністративно-правові засади діяльності служби освітньої безпеки Національної поліції України: нормативно-правовий та практичний вимір. Трансформаційні процеси безпекового середовища у воєнний час: зб. доп. за результатами Кругл. столу / ГО «Молодіжна Організація Починаючих Лідерів. Кам'янське. ГО МОПЛ. 2025. С. 16-18.